

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

poslední letošní číslo našeho časopisu Epidemiologie, mikrobiologie, imunologie je věnováno významnému jubileu, 100. výročí narození profesora Karla Rašky, vynikajícího českého a světového epidemiologa. Vzpomínku od dr. Plesníka naleznete v oddílu „Osobní zprávy“. Letošní rok je však jubilejní i pro naši Společnost pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP, kterou před 60 lety prof. Raška založil. Krátkou rekapitulaci od doc. Jelínkové naleznete v úvodu tohoto speciálního čísla EMI. Profesor Karel Raška byl bezesporu celosvětově unikátní osobností, jejíž význam nebyl ještě náležitě doceněn. Lze si jen přát, aby jeho odkaz moderního komplexního pojetí epidemiologie byl předáván našim mladým kolegům k použití v jejich každodenní práci. Toto předávání můžeme ovlivnit každý z nás pamětníků.

*Pavla Křížová
vedoucí redaktorka časopisu Epidemiologie, mikrobiologie, imunologie*

K šedesátinám Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii České lékařské společnosti J. E. Purkyně

Obdobně jako naplno žijící bytosti, odborná společnost během existence prošla změnami jména, obsahu odborného zaměření, skladby členské základny i priorit mezioborového působení.

V květnu r. 1949 z iniciativy prof. Karla Rašky bylo založeno první uskupení lékařských mikrobiologů **Čs. společnost mikrobiologická** při Spolku československých lékařů JEP – jako jedna ze třiceti odborných společností uvedených ve stanovách. V letech 1950 – 51 byly v rámci organizačních změn společnosti nazvány sekce, z původních 30 bylo ustaveno 21; s naší **Sekcí mikrobiologickou** se spojili v roce 1951 hygienici (původní Čs. společnost pro hygienu a sociální lékařství) na **Sekci hygieniků, mikrobiologů a epidemiologů** (předseda K. Raška), se slovenskou odbočkou v Bratislavě. Po vyčlenění hygieniků v r. 1955 působila naše společnost jako **Společnost mikrobiologů a epidemiologů** (předseda K. Raška), až do r. 1969, kdy byla změněna na **Společnost pro epidemiologii a mikrobiologii** (podle Storočenky ČLS JEP r. 2000). Orgánem koordinujícím její činnost na Slovensku byl federální výbor až do roku 1992. V posledních letech je činnost Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii (SEM) ČLS JEP prezentována na webových stránkách <http://www.sem-cls.cz/>.

Do funkce předsedů SEM byli postupně zvoleni prof. Jiří Zahradnický 1969 – 1986, doc. Eduard Schön do 1990, prof. Bohumil Ticháček do 1998, doc. Jarmila Jelínková do 2006, MUDr. Pavla Křížová dosud. Společnost trvale zajišťovala informovanost specialistů obou vlastních disciplín i široké odborné veřejnosti o aktuálních poznatcích v laboratorní diagnostice, terapii, epidemiologii a prevenci infekčních onemocnění.

ní. Od r. 1975 organizuje pravidelné měsíční semináře v pražském Lékařském domě, většinou za spoluúčasti specialistů infekčního lékařství. Pravidelnou akcí jsou od r. 1970 rovněž 2 – 3 denní konference Epidemiologické dny, v letošním roce již 23. v pořadí. V mezidobí jsou organizovány další akce, zejména celostátní Sjezdy mikrobiologů a epidemiologů, první v Karlových Varech r. 1949. Následovaly další, většinou ve čtyřletých intervalech.

Součástí SEM je samostatná sekce lékařské parazitologie. SEM působí průběžně v úzkém kontaktu s MZ ČR, WHO, ECDC, ESCMID, zdrav. výborem EU, má zastoupení i v AMS, FEMS, IUMS a v dalších mezinárodních odborných pracovních skupinách. Od roku 2005 patří SEM mezi afiliované společnosti ESCMID.

V r. 1952 prof. Raška inicioval vydávání nového časopisu **Čs. hygiena epidemiologie, mikrobiologie, imunologie** při ČLS. Po osamostatnění oboru hygieny r. 1955 vychází časopis SEM pod titulem **Čs. epidemiologie, mikrobiologie, imunologie**, později **Epidemiologie, mikrobiologie, imunologie**. Prof. Rašku vystřídal v r. 1963 v řízení redakční rady prof. František Patočka do r. 1985, poté prof. Bohumil Ticháček do 2003, kdy předal vedení MUDr. Pavle Křížové.

V roce 2008 zahájil výbor SEM tradici každoročního udělování **Ceny prof. Karla Rašky** svým členům za vybranou časopiseckou publikaci.

Osobnost profesora Karla Rašky trvale ovlivnila úroveň našeho odborného života. Citlivě předvídal problémy zdravotnictví globalizovaného lidstva a byl schopen vypracovat a prosadit řadu účinných projektů.

doc. RNDr. Jarmila Jelínková, CSc.